

1944/1945 – 1989/1990

Zmiany historyczne, społeczne, egzystencjalne

Tegoroczne Forum Otwartego Regionalizmu rozpoczyna trzyletni cykl „Filozofie miejsca. Doświadczenia i interpretacje tożsamości lokalnych”. Otwarcie cyklu zatytułowaliśmy: „1944/1945 – 1989/1990. Zmiany historyczne, społeczne, egzystencjalne”.

70 lat od zakończenia II wojny światowej w Europie, 25 lat od upadku komunizmu w Polsce i Europie Środkowej istnieje ciągle żywa potrzeba nowej opowieści o POCZĄTKU. W Polsce nie umiemy znaleźć wspólnego języka, żeby opowiedzieć o tym, co się wydarzyło w roku 1945 i 1989 w taki sposób, by nie wykluczać z tej opowieści jakichś grup społecznych. Długie lata cenzury i braku otwartej debaty spowodowały, że dziś wahadło recepcji „1945” wychyliło się w prawo, wypierając dorobek „złych komunistów”, a przy okazji tysięcy ludzi, którzy po prostu chcieli tworzyć po okresie okupacji Polskę – swoje miejsce na ziemi. „Rok 1989” zamiast stać świętem wolności obarczany jest brzemieniem „zdrady” i „neoliberalizmu”.

Do tych centralnych tematów polsko-polskich dorzucamy perspektywę regionów, Warmii i Mazur. Pierwsze lata powojenne stworzyły mity fundacyjne nie tylko PRL-u, ale i społeczeństwa polskiego, które do dziś poprzez nie się definiuje. Mamy na myśli m.in. mit ziem odzyskanych, o którym obecnie mówimy trochę z przymrużeniem oka, ale nie stworzyliśmy do niego alternatywy. Jak kształtują się identyfikacje społeczeństwa polskiego zamieszkującego rogal ziem północnych i zachodnich od Olsztyna przez Gdańsk, Szczecin, Zieloną Górę, Wrocław do Katowic? Jak powojenną pustkę wypełniła aktywność i kreatywność nowych mieszkańców? Jak dziś kreujemy otwarte regionalizmy, łącząc dziedzictwo miejsca z żywą, rodzinną pamięcią miejsc opuszczonych?

Program

17 lipca 2015 r. (piątek)

Muzeum Warmii i Mazur (Sale Kopernikowskie zamku), ul. Zamkowa 2, Olsztyn

- 17.00 **Otwarcie III Forum Otwartego Regionalizmu**
Kornelia Kurowska, przewodnicząca Stowarzyszenia WK „Borussia”
**„Po zwycięstwie”, czyli o potrzebie nowego zapisywania przeszłości
w teraźniejszości – wprowadzenie do tematyki Forum**
prof. Robert Traba – redaktor „Borussii”
- 18.00 **Pokaz specjalny filmu „Nikt nie woła” w reżyserii Kazimierza Kutza**

Rozmowa z reżyserem Kazimierzem Kutzem

Prowadzenie: Ewa Mazgal („Gazeta Olsztyńska”)

18 lipca 2015 r. (sobota)

Dom Mendelsohna, ul. Zyndrama z Maszkowic 2, Olsztyn

Prowadzenie: prof. Hubert Orłowski

- 9.30 „*W łogowie zwieria*” (*W legowisku bestii*) – pokaz radzieckich kronik
zdobycia Prus Wschodnich
- Czytanie pierwsze:**
Fragmenty wspomnień Lwa Kopielewa i relacje świadków historii
Dyskusja
- 10.45 Przerwa
- 11.00 **Co było przed i po „wielkiej trwodze”?** – wykład i rozmowa
z prof. Marcinem Zarembą
- 12.00 Przerwa
- 12.30 **Czytanie drugie:**
Anna Janko, Alicja Bykowska-Salczyńska
- Co nam zostało z tych lat? Rok 1945 i jego skutki...** Dyskusja
z udziałem Anny Janko, Ingi Iwasiów, Mariusza Sieniewicza
Prowadzenie: prof. Sławomir Buryła
- 14.30 Lunch
- 15.30 **Co zaniedbała III Rzeczpospolita? Próba diagnozy** – wykład
i rozmowa z prof. Marcinem Królem
- 16.45 Przerwa
- 17.00 **Perspektywy: Nowe tożsamości regionalne/lokalne**
Dyskusja: Ryszard Michalski (Olsztyn), prof. Zbigniew Kadłubek
(Katowice), Łukasz Galusek (Kraków/Gliwice), Tomasz Gliniecki (Elbląg)
Prowadzenie: dr Jacek Poniedziałek
- 19.00 Przerwa
- 19.30 **Polska i jej regiony: wizje uobywatelnienia jako główny
nurt rozwoju społecznego** – wykład i rozmowa
z prof. Jerzym Stępnem

III Forum Otwartego Regionalizmu
„Filozofie miejsca. Doświadczenia i interpretacje tożsamości lokalnych”
Olsztyn, 17-19 lipca 2015 r.

19 lipca 2015 r. (niedziela)

10.30 Przejazd z Olsztyna do Węgajt

Teatr Węgajty, Węgajty k. Jonkowa w ramach festiwalu Wioska Teatralna 2015

11.00 „Zwrotnik Warmia”, o przyszłości Wioski Teatralnej – Wacław

Sobaszek

Bycie tutaj, co to znaczy? – Erdmute Sobaszek

Zakład biograficzny i metafizyka miejsca. Literatura pokolenia lat 50.

w obliczu przemian pamięci, tożsamości,
miejsca na „ziemiach odzyskanych” – spotkanie

z Kazimierzem Brakonieckim

Prezentacja 55. numeru czasopisma „Borussia. Kultura. Historia.
Literatura”

Podsumowanie III Forum Otwartego Regionalizmu – prof. Robert
Traba

14.30 Lunch

16.00 **Spektakl „Latent Men” białoruskiego Kornia Theatre**
w ramach festiwalu Wioska Teatralna 2015

17.30 Przejazd z Węgajt do Olsztyna